

بیشترین میزان جذب نیروی کار ایران (۴۵ درصد) را دارا است و کشاورزی با ۳۰ درصد و صنعت با ۲۵ درصد در رده‌های بعدی قرار دارند. سیاه، نرخ تورم در ایران در سال ۲۰۰۵ را برابر با ۱۶ درصد برآورد کرده به طوری که ایران در میان ۲۲۳ کشور، در مکان ۲۱۵ قرار دارد. (دنیای اقتصاد)

مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی با اشاره به جهش ساختاری قیمت نفت در دو سال گذشته، نسبت به ظهور علائم بیماری هلندی در اقتصاد کشور هشدار داد. این مرکز با تهیه یک گزارش جامع از عملکرد بودجه کشور و اثر آن بر اقتصاد ملی تصریح کرد که به طور کلی در نبود سیاست‌های مالی مناسب در کشورهای متکی به درآمدهای نفتی، ظهور بیماری هلندی و بروز ضعف در نهادهای تنظیمی و نظارتی و عدم توسعه مناسب بازارها در حوزه اقتصاد ملی اجتناب‌ناپذیر می‌نماید، در حالی که بیماری هلندی از طریق تقویت ارزش پول ملی و از آن پیچیده‌تر به لحاظ نوسانات پدیده ارزش واقعی پول، زمینه رقابت‌پذیری و تنوع اقتصاد ملی را از بین می‌برد.

OPEC در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد تقاضای جهانی نفت تا پایان سال ۲۰۰۶ با ۱/۹ درصد رشد روزانه به بیش از ۸۴/۸ میلیون بشکه خواهد رسید. همچنین هر گونه کاهش صادرات نفت ایران در آینده، موجب افزایش شدید قیمت جهانی نفت خواهد شد. (کیهان)

بخش عمومی، دولت و بودجه

موسسه اقتصادی بیزینس مانیاتور ادعا کرد: کسری بودجه دولت ایران در سال مالی ۲۰۰۶ از ۹ میلیارد دلار فراتر خواهد رفت. افزایش هزینه‌های دولت و مصارف عمومی موجب افزایش قابل توجه کسری بودجه دولت ایران در سال مالی ۱۳۸۵ خواهد شد. کسری بودجه دولت ایران از سال ۲۰۰۱ هم از لحاظ ارزش اسمی و هم از لحاظ نسبت به تولید ناخالص داخلی ایران با افزایش همراه شده و از ۴/۵ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۱ به ۶/۳ درصد در سال ۲۰۰۵ افزایش یافت. (مهر)

طی ده ماهه نخست ۱۳۸۴ دولت می‌بایست ۵۸۳ میلیارد تومان اوراق مشارکت می‌فروخت که تنها ۳۷/۱ درصد آن تحقق یافت. طی ده ماهه نخست سال گذشته بیش از ۴۵۶ میلیارد تومان اوراق مشارکت دولتی فروخته شد. (فارس)

- طی ده ماهه نخست سال ۸۴/۷ درصد از بازپرداخت بدهی‌های ارزی سررسید این سال محقق شده است. برداشت از حساب ذخیره برای بازپرداخت بدهی خارجی در ده ماهه اول ۸۴ در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بیش از ۵۷ درصد کاهش یافته است. (فارس)
- بیزینس مانیاتور در تازه‌ترین رتبه‌بندی خود در خصوص ریسک‌های پیش روی ثبات اقتصادی، کشورمان را از این لحاظ در مکان ۳۹ جهان و در میان کشورهای خاورمیانه در مکان هشتم قرار دارد. امارات، قطر، عربستان، کویت، بحرین و اسرائیل رتبه بهتری در کشورهای خاورمیانه دارند. در زمینه ریسک‌های تجاری، رتبه ایران در مقام ۱۲ منطقه باقی مانده و در مورد فضای اقتصادی نیز ایران رتبه آخر در منطقه و رتبه ۹۶ در جهان را دارد (که نسبت به رتبه ۱۰۵ در سه ماه گذشته بهبود یافته است). (دنیای اقتصاد)
- گزارش تفریغ بودجه سال ۸۲ با تشکیل ۷۱۷ پرونده و اخواهی مالی در دیوان محاسبات به عنوان پانزدهمین گزارش تفریغ بودجه پس از انقلاب رشد ۱۲۰ درصدی را نشان می‌دهد.
- واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست اعلام کرد: رشد بخش خدمات ایران در سال ۲۰۰۵ به ۶ درصد رسید که بالاترین رشد طی چند سال اخیر محسوب می‌شود. این گزارش حاکی است، سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی ایران طی ۵ سال اخیر با کاهش دائمی همراه بوده و از ۵۳/۲ درصد در سال ۲۰۰۱ به ۴۷/۵ درصد در سال ۲۰۰۴ رسیده است. (مهر)
- آژانس مرکزی اطلاعات آمریکا (سیا)، در تازه‌ترین گزارش خود، شاخص‌های مهم اقتصادی ایران را برشمرد. در این گزارش ایران از جهت تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ رسمی دلار در سال ۲۰۰۵ در جایگاه ۳۴ جهان قرار گرفته است. در گزارش سیا رشد اقتصادی در سال ۲۰۰۵ برابر ۴/۸ درصد بوده و در رده ۸۴ جهانی قرار گرفته است. نرخ بیکاری ایران در سال ۲۰۰۵ در حدود ۱۱/۲ درصد تخمین زده شده و ایران در مکان ۱۱۱ جهان قرار دارد، بخش خدمات

نشریه میدل ایست مانیفور اعلام کرد: با توجه به وعده‌های مختلف استانی رییس‌جمهور ایران، بودجه دولت در سال مالی منتهی به مارس ۲۰۰۷ نیازمند افزایش قابل توجه هزینه‌ها است، که این امر کسری بودجه را به دنبال خواهد داشت. میدل ایست مانیفور دو ریسک عمده اقتصادی ایران در سال جدید را احتمال اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه ایران و تغییر رژیم یارانه‌های سوخت در این کشور می‌داند و در مورد ناکارایی صندوق ذخیره در این شرایط تاکید می‌کند:

دولت‌های متوالی ایران نشان داده‌اند که نمی‌توانند نسبت به مصرف مازاد درآمد نفتی مقاومت نمایند. (مهر)

■ **بنابر دستور و تاکید رییس‌جمهور و نظر به حمایت از تولید داخلی و کاهش واردات غیرضرور، مراتب ذیل ابلاغ می‌شود:** در تمام مواردی که امکان تهیه محصول داخلی وجود دارد نسبت به خرید کالاهای خارجی، حتی از بازارهای داخلی اجتناب کرده و در مواردی که کالای مورد نیاز دارای مشابه داخلی نیست، خرید بایستی با اجازه بالاترین مقام دستگاه انجام شود. همچنین صادرات و واردات توسط دستگاه‌ها بایستی با رعایت کامل مقررات و با پرداخت کامل تعرفه‌ها و حقوق گمرکی صورت گیرد.

■ هیئت وزیران بازرسان شرکتها را موظف به ارائه گزارش سه ماهه عملکرد پروژه‌های عمرانی در حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها به دولت کرد. (فارس)

■ درآمد دولت از محل خصوصی‌سازی در ۱۱ ماه اول سال ۸۴ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. بر این اساس **تنها ۲۹ درصد از اهداف خصوصی‌سازی دولت در ۱۱ ماه اول، محقق شد.** (مهر)

■ صندوق بین‌المللی پول (آی. ام. اف) در گزارشی پیشنهاد کرده که دولت ایران به جای تکیه بر حساب ذخیره ارزی، به پایه‌ریزی و استفاده از یک **نظام یکپارچه مالیاتی پرقوت همراه با کاهش هزینه‌های عمومی** متناسب با تولید ناخالص داخلی اقدام کند. صندوق در عین حال تاکید کرده که چنین سیاست‌گذاری باید به صورت میان‌مدت انجام پذیرد تا هماهنگی بیشتر در اجرای آن امکان‌پذیر باشد. براساس این گزارش، مخارج دولت، به ویژه در زمینه یارانه‌ها، با پشتوانه رشد درآمدهای نفتی همچنان در حال افزایش است و پیش‌بینی می‌شود که کسری غیرنفتی همچنان بالا باقی بماند.

در عین حال صندوق بین‌المللی پول (آی. ام. اف) نسبت به تداوم نرخ تورم بالا و عوارض ضدتوزیع عادلانه آن ابراز نگرانی کرده است. صندوق بین‌المللی پول، پایدار نگه‌داشتن نرخ رشد در بخش‌های غیرنفتی را به عنوان چالش کلیدی میان مدت ایران دانسته است. برای حل موثر و پایدار این چالش، کاهش قابل توجه تورم از طریق اعمال سیاست‌های مالی بسته‌تر، تسریع اصلاحات ساختاری برای به تحرک درآوردن توسعه بخش خصوصی، کاهش وابستگی به بخش نفتی و بالابردن کارایی اقتصادی در چارچوب برنامه چهارم توسعه، ضروری است. صندوق بین‌المللی پول نسبت به آنچه «یارانه‌های در حال رشد و با هدف‌گیری نادرست» می‌نامد، به ویژه در حوزه انرژی، ابراز نگرانی کرده. آی. ام. اف همچنین کاهش یافتن برداشت بیش از اعتبار و افزایش انتشار اوراق مشارکت توسط بانک مرکزی را مورد توجه قرار داده است. در این گزارش از افزایش استقلال عمل بانک مرکزی طبق برنامه چهارم توسعه حمایت شده است. از همین رو آی. ام. اف دولت را به تقویت سازوکارهای نظارتی بر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه و موسسات مالی ترغیب کرده است. در همین راستا صندوق بین‌المللی پول، دولت ایران را به خاطر صدور مجوزهای جدید به بانک‌های خصوصی و شرکت‌های بیمه مورد تقدیر قرار داده است. (دنیای اقتصاد)

تجارت و بازرگانی

■ طی ۱۱ ماه اول سال ۲۰۰۵ میلادی، اتحادیه اروپا ۱۰/۹ میلیارد دلار نفت خام از ایران وارد کرد که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۰۴ میلادی ۴۴ درصد رشد داشته است. ایران پس از کشورهای روسیه، نروژ، عربستان سعودی و لیبی در رتبه پنجمین صادر کننده نفت خام به اتحادیه اروپا قرار دارد. (فارس)

■ یوروستات اعلام کرد: **صادرات اتحادیه اروپا به ایران طی ۱۱ ماهه نخست سال ۲۰۰۵ به ۱۱ میلیارد و ۷۳۳ میلیون یورو رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۱/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.** واردات اتحادیه اروپا از ایران در ۱۱ ماهه نخست سال ۲۰۰۵ میلادی به ۱۰ میلیارد و ۱۹۷ میلیون یورو رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۳۷ درصد رشد داشته است. مهمترین کالای وارداتی اتحادیه اروپا از

ایران انرژی است و محصولات صنعتی، پتروشیمی و مواد خام در رتبه‌های بعدی قرار دارند. (فارس)

بیش از ۱۸/۵ میلیون تن کالای غیر نفتی به ارزش ۸ میلیارد و ۹۴۱ میلیون دلار در ۱۱ ماهه سال ۱۳۸۴ به خارج از کشور صادر شد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۲۲/۶ و ۳۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. ۳۶ میلیون دلار از کل صادرات غیر نفتی طی این مدت از طریق تجارت چمدانی و بیش از ۵۱۹ میلیون دلار آن از محل بازارچه‌های مرزی بوده است. متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی در ۱۱ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷/۱ درصد رشد داشت. ارقام صادراتی در این مدت حاکی از تحقق صادرات غیر نفتی ۱۴ درصد بیش از ارقام پیش‌بینی شده در برنامه چهارم است. بر اساس این گزارش، آهن‌آلات و فولاد، پسته، میعانات گازی، فرش دستباف، مصنوعات پلاستیکی و آلومینیوم اقلام عمده کالای صادراتی ایران بود. واردات کالاهای مورد نیاز کشور در ۱۱ ماهه سال ۸۴ به بیش از ۳۴/۵ میلیارد دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل یک درصد رشد داشت. آهن‌آلات، لوازم صنعتی برقی، مواد اولیه پلاستیک، مواد شیمیایی، کاغذ و مقوا، محصولات دارویی، ماشین‌آلات و قطعات آنها و انواع کود ده قلم عمده کالای وارداتی بوده است. تغییر ارزش اقلام صادراتی ایران در ۱۱ ماه سال ۸۴ به شرح زیر بود: (روابط عمومی گمرک ایران)

تغییر ارزش	اقلام صادراتی
۲۷ درصد افزایش	کشاورزی
۶۰ درصد افزایش	صنعتی
۱۰ درصد کاهش	صنایع دستی
۵۳ درصد افزایش	مواد معدنی
۲۰ درصد افزایش	پتروشیمی

نشریه اقتصادی مید اعلام کرد: ارزش مبادلات تجارت خارجی ایران در سال ۲۰۰۵ به ۱۰۰ میلیارد دلار رسید که در سطح خاورمیانه سومین رقم بالا محسوب می‌شود. (مهر)

پول، ارز و تورم

بانک مرکزی در گزارشی عملکرد ۹ ماه اول سال ۸۴ بورس اوراق بهادار تهران را منتشر کرد. ارزش سهام معامله شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران در پایان ۹ ماه نخست به ۴۸ هزار و ۳۷۹ میلیارد ریال رسید که نسبت به مدت مشابه سال

گذشته ۳۹/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، تعداد دفعات مبادله سهام در بورس تهران در پایان فصل پاییز سال جاری به یک میلیون و ۷۵۵ هزار و ۵۹۲ مورد رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. کل سهام معامله شده در ۹ ماه نخست امسال با ۲۷ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به ۱۲ میلیارد و ۳۰۳ میلیون سهم رسید. (مهر)

ویژه نامه اقتصادی مرکز تحقیقات استراتژیک در بهمن ۸۴ خطر تکرار عوارض بیماری هلندی مانند سال ۱۳۵۳ را گوشزد نموده و نشان می‌دهد که استفاده فراوان دولت از درآمدهای نفتی در زمان بالا رفتن قیمت، قطعاً یا به تورم دامن می‌زند یا قدرت رقابت تولید داخلی را کاهش خواهد داد. زیرا افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی یا باید در بازار فروخته شود (رشد واردات و ضد رقابتی شدن نرخ ارز) یا پایه پولی بانک مرکزی و رشد نقدینگی را موجب می‌شود.

مدیرعامل بانک کارآفرین گفت: به رغم تصریح قانون برنامه چهارم در مورد آزادی انتخاب بانک‌ها برای افتتاح حساب توسط نهادهای دولتی و عمومی، تاکنون این امر در مورد بانک‌های خصوصی تحقق نیافته. همچنین با وجود تعیین سهمیه برای بانک‌های خصوصی از حساب ذخیره، تاکنون آیین‌نامه اجرایی این امر نیز تصویب نشده است. وی هزینه پول در بانک‌های خصوصی را با توجه به نرخ سود سپرده‌ها، نسبت کم حساب‌های جاری به کل سپرده‌ها و دیگر هزینه‌های این بانک‌ها بسیار بالاتر از بانک‌های دولتی دانست و افزود: در حال حاضر هزینه پول در بانک‌های خصوصی بین ۱۷ تا ۱۸ درصد است. (دنیای اقتصاد)

مرکز پژوهش‌های مجلس «اتکا به درآمدهای نفتی»، «عدم انضباط مالی دولت»، «بالا بودن هزینه‌های تولید در کشور»، «غیر رقابتی بودن برخی تولیدات»، «قیمت‌گذاری‌های نامناسب» و «انتظارات تورمی» را شش دلیل اصلی نرخ بالای تورم در ایران اعلام کرد. بر اساس این گزارش، رشد بالای جمعیت، تقاضای روزافزون، تولید محدود، نارسایی شبکه توزیع، نقش دلالتان در افزایش قیمت‌ها و همچنین اجرای برخی سیاست‌های دولت در زمینه اشتغالزایی که عملاً با برداشت مکرر از حساب ذخیره ارزی و افزایش نقدینگی در کشور صورت می‌گیرد، از دیگر دلایل افزایش و ریشه‌های تورم در کشور می‌باشند. در مورد آثار تورم، مهم‌ترین اثر آن

توزیعی است، به نحوی که به نفع گروه‌های پردرآمد و به ضرر گروه‌های فقیر و کم‌درآمد و حقوق‌بگیر می‌باشد و از قدرت خرید آنان می‌کاهد. **تورم همچنین هزینه‌های عمومی دولت را افزایش داده و در نتیجه دولت را مجبور به کسب درآمد بیش‌تر یا استقراض از بانک مرکزی می‌نماید** که در هر دو حالت به اقتصاد کشور ضربه وارد می‌کند. (فارس)

- مدیر روابط خارجی صندوق بین‌المللی پول اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی انقباضی را برای ایران ضروری دانست. (فارس)
- بانک تسویه حساب‌های بین‌المللی اعلام کرد: **بدهی ارزی ایران به بانک‌های حدود ۳۰ کشور جهان که عمدتاً اروپایی هستند، در ابتدای سال ۲۰۰۵ میلادی بیش از ۲۱ میلیارد دلار بوده که در پایان سه ماهه سوم سال ۲۰۰۵ میلادی به بیش از ۲۷ میلیارد دلار افزایش یافت.** دارایی ارزی ایران در بانک‌های اروپایی نیز از حدود ۲۱ میلیارد دلار به حدود ۲۴ میلیارد دلار در سه ماهه سوم سال ۲۰۰۵ رسید. (فارس)

بخش کشاورزی

- مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی اعلام کرد: بخش کشاورزی تامین کننده ۷/۱۳ درصد تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت ۱۳۷۶)، یک پنجم اشتغال کشور، ۲۳ درصد ارزش صادرات غیرنفتی، ۸۲ درصد از غذای مصرفی کشور و ۹۰ درصد نیاز مواد اولیه صنایع تبدیلی کشاورزی است و از سوی دیگر حدود ۹۷ درصد تولیدات کشاورزی به وسیله بخش غیردولتی انجام می‌شود. مرکز پژوهش‌ها، سپس با تشریح فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی بخش کشاورزی کشور، افزود: از یک سو انبوه و فراوانی جمعیت و اعمال قوانین ارث در تقسیم ماترک موجب کوچک شدن سرانه مداوم زمین شده و مشکل دیگر نیز این است که **میانگین سن کشاورزان کشور ۴۶ سال است و ۸۰ درصد کشاورزان کم سواد و بی‌سوادند.** در همین حال راه‌های روستایی توسعه نیافته‌اند و وسایل حمل و نقل نیز به میزان کافی و مورد نیاز در اختیار تولیدکنندگان قرار نمی‌گیرد و بازار به صورت مستقیم در اختیار تولیدکنندگان محصولات کشاورزی نیست. همچنین نظام نقدینگی بر بخش کشاورزی حاکم است و نظام اعتباری در این بخش معنا ندارد و بر اساس آخرین گزارش‌ها، **نرخ سرمایه‌گذاری در این بخش منفی است و کاهش ضریب مکانیزاسیون، شاهدهی بر این ادعا می‌باشد.** در این زمینه باید نیروی انسانی کارآمد به ایفای نقش

پرداخته و اعتبارات دولتی در قالب بودجه‌های سالانه، صرفاً به ساخت زیربناها، گسترش تحقیقات، توسعه برنامه‌های آموزشی و همچنین ترویج یافته‌های تحقیقاتی در تمامی زیربخش‌ها تخصیص داده شود. یارانه‌های تخصیصی برای حمایت از کشاورزان در بخش‌های در نظر گرفته شده به کارگرفته شود و از طریق اعمال سیاست‌های صحیح قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی (زراعی و دامی) و ارائه‌ی به موقع تسهیلات اعتباری و حمایت کامل از کشاورزان و تولیدات‌شان - از طریق بیمه محصولات کشاورزی - و بالاخره با کارآمدن‌مودن روش‌های تولید و توزیع، با هزینه‌ای اندک، نتایجی بزرگ برای اقتصاد کشور به دست آوریم.

- به نقل از اکونومیست، **بخش کشاورزی ایران در سال ۲۰۰۵ برابر با ۴ درصد رشد کرد که ۳ درصد نسبت به رشد یک‌درصدی سال ۲۰۰۴ افزایش نشان می‌دهد.** بر اساس این گزارش، پیش‌بینی می‌شود رشد بخش کشاورزی ایران در سال جاری میلادی یک‌درصدی کاهش یابد. بر پایه همین گزارش، سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۰۵ به ۱۱/۶ درصد رسید که معادل ۵۶ تریلیون ریال شد. (خبرگزاری مهر)

خانوار و بخش خصوصی

- بانک مرکزی در گزارش مشروح خود از شاخص قیمت کالاهای مصرفی در مناطق شهری اعلام کرد: **میزان تورم در دوازده ماه منتهی به دی ماه ۱۳۸۴ نسبت به دوازده ماه منتهی به دی ماه ۸۳ معادل ۱۳ درصد افزایش یافته است.** همچنین در دی سال ۱۳۸۴ شاخص بهای گروه مسکن، سوخت و روشنایی در مقایسه با ماه مشابه سال قبل ۱۳/۱ درصد افزایش داشته است. (فارس)
- تشکل‌های صنعتی کشور در نشست‌های متعدد به این نتیجه رسیده‌اند که **صنعت کشور با ۱۵ تهدید مواجه است که مهمترین آنها به شرح زیر است:**
 - ۱ - اقتصاد نفتی موجب شده دولت نیاز کمتری به مالیات صنعت (و در نتیجه رشد صنعت) احساس کند.
 - ۲ - تعامل ضعیف با دنیای صنعت موجب کاهش توانایی رقابتی صنعت داخل شده است.

۳ - بحران‌های مقطعی و ناگهانی در اقتصاد ملی موجب می‌شود کارها به صورت جزیره‌ای پیگیری شود.

۴ - تکنوکرات‌های قوی و مستعد با بنگاه‌ها و تشکل‌های صنعتی ارتباط قوی ندارند و تشکل‌ها نیز هزینه استخدام را نمی‌پردازند.

۵ - قیمت پول در ایران نسبت به رقبای بنگاه‌های صنعتی در سطحی بسیار بالا قرار دارد.

۶ - سازمان‌های نظارتی موازی منجر به افت خدمات دولتی شده و اتلاف نیروی انسانی و سرمایه، رهاورد آن است.

۷ - عقب‌ماندگی تکنولوژیک و فقدان بهره‌وری به معضل جدی صنعت تبدیل شده است.

۸ - قانون کار هم به زیان کارگر و هم به زیان کارفرما است و مناسبات در روابط کار را مختل کرده است.

۹ - استراتژی جامع برای صنعت ملی نداریم و آنچه هست با تردید و کندی دنبال می‌شود.

■ در حالیکه سهم هزینه مسکن در سبد هزینه خانوار در کشورهای موفق در حل مشکل مسکن، به حدود ۱۵ درصد می‌رسد، در کشور ما این رقم به طور متوسط حدود ۳۳ درصد و در کلان‌شهرها برای دهکهای متوسط به پایین بیش از ۷۰ درصد برآورد شده است. همچنین با توجه به برابری نسبی اقساط مسکن استیجاری با سیاست اجاره به شرط تملیک، روش دوم ترجیح دارد. (کیهان)

دانش و سیاست اقتصادی:

اثر متفاوت شوکهای نفت بر اقتصادهای نفتی

نتایج حاصل از بررسی و مقایسه اثر تکانه‌های قیمت نفت بر روی متغیرهای کلان اقتصادی در چهار کشور ایران، اندونزی، کویت و عربستان سعودی نشان می‌دهد که:

مقایسه نتایج مربوط به تولید ناخالص داخلی نشان می‌دهد که در عربستان و ایران تکانه قیمت نفت سهم به مراتب بیشتری در نوسانات تولید داشته و می‌توان چنین استنباط کرد که آسیب‌پذیری این کشورها نسبت به تغییرات یکباره ای قیمت نفت بالا می‌باشد. دلیل این امر را می‌توان به درجه بالای وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی در عربستان سعودی و ایران دانست. به نظر می‌رسد در اندونزی سیاست اصلاحات تجاری و آزادسازی اقتصادی و همچنین جهت دهی اقتصاد به سمت رهایی از وابستگی به درآمد نفت نقش مهمی در تحولات بخش حقیقی آن کشور داشته است. همچنین ایجاد حساب ذخیره ارزی و سرمایه‌گذاری وجوه حاصل

از درآمدهای باد آورده نفتی در کشورهای خارجی (KIA) مانع از تاثیرگذاری منفی تکانه‌های قیمت نفت بر روی اقتصاد داخلی آنها گردیده است.

وابستگی واردات به درآمدهای نفتی، در عربستان و ایران بیشتر از کویت و اندونزی می‌باشد و درجه وابستگی واردات به درآمدهای نفتی در کویت و اندونزی تقریباً برابر می‌باشد.

مقایسه نتایج حاصل برای نرخ ارز در چهار کشور نشان می‌دهد که در ایران بیشترین سهم تغییرات نرخ ارز مربوط به تکانه قیمت نفت می‌باشد که دوباره آسیب‌پذیری اقتصاد کشور در مقابل تغییرات قیمت نفت و نقش انفعالی سیاست‌های ارزی را نسبت به آن نشان می‌دهد.

مقایسه نتایج حاصل برای شاخص اسمی قیمت برای چهار کشور دلالت بر آن دارد که تکانه واردات اصلی‌ترین منبع تغییرات در نوسانات بلندمدت شاخص قیمت در همه کشورها بجز عربستان می‌باشد. با توجه به فرض باز و کوچک بودن این اقتصادها احتمالاً واردات نقش مهمی در کنترل قیمت‌ها داشته است. در مورد ایران و کویت تکانه‌های اسمی نقش مهمی در نوسانات کوتاه‌مدت قیمت‌ها ایفا کرده‌اند. بیشترین تاثیرگذاری تکانه قیمت نفت روی شاخص قیمت‌ها به خصوص در کوتاه‌مدت مربوط به عربستان می‌باشد.

همچنین نتایج حاصل از توابع عکس‌العمل آنی نشان می‌دهد که تاثیر تکانه قیمت بر روی شاخص قیمت‌ها در عربستان، ایران و کویت مثبت بوده و باعث افزایش آنها می‌گردد ولی اثر چندان مهم مشخصی بر شاخص قیمت‌ها در کویت ندارد. این نتیجه را می‌توان ناشی از سیاست‌های پولی مناسب در کویت به منظور جلوگیری از آثار تورمی افزایش قیمت نفت دانست. همچنین تکانه واردات در ایران باعث کاهش قیمت‌ها می‌گردد در حالیکه در عربستان و اندونزی باعث افزایش این شاخص می‌شود.

حدیث اقتصادی:

ضرورت اصلاح رفتار مالی ملاغوت‌های اقتصادی

امام بجا (ع):

ای اهل ایمان! آغاز بسیاری از مصیبت‌های جامعه، ملاغوت‌های مالی اند که اهل رغبت به دنیا و فریفته آن اند و رفتار اقتصادی شان بر اساس حرص و طمع (و موجب فاسد شدن یا محروم شدن دیگران) است.

امالی شیخ مفید، ص ۱۱۷